

บทความพิเศษ :

เศรษฐกิจไทยยังไม่เห็นสัญญาณว่างาน ...

ส่งออก 7 เดือนแรกขยายตัวทุบสถิติ

... USA เซอร์ไพรส์ขยายตัวได้ดีแต่กัมพูชาส่งออกหดตัว

โดย ดร.ธนิต โสรัตน์

รองประธานสภาองค์การนายจ้างผู้ประกอบการค้าและอุตสาหกรรมไทย

วันที่ 27 สิงหาคม 2568

สภาพพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) มีความกังวลเศรษฐกิจไทยมีความไม่แน่นอนสูงอาจมีผลกระทบต่อการจ้างงานและการเลิกจ้างรวมถึงการเปลี่ยนการจ้างงานแบบไม่เต็มเวลาในรูปของสัญญาจ้างชั่วคราว เช่น งานพาร์ทไทม์และ/หรือซัฟคอนแทรคประเภทรับช่วงการผลิตในโรงงานอุตสาหกรรม การขับเคลื่อนเศรษฐกิจไทยปัจจัยหลักคือการพึ่งพาการส่งออกซึ่งมีสัดส่วนใน GDP ร้อยละ 56.7 ในช่วง 7 เดือนแรก (ม.ค. - ก.ค.) ไทยส่งออกมูลค่า 195,432.6 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ขยายตัวสูงถึงร้อยละ 14.42 ทำลายสถิติสูงสุดเป็นประวัติการณ์ โดยส่งออกภาคอุตสาหกรรมขยายตัวร้อยละ 18.5 แต่หากเปรียบเทียบเป็นเงินสกุลบาทช่วงปี 2567/68 อ่อนค่าประมาณ 1.81 บาท/USD หรือคิดเป็นร้อยละ 5.15 ทำให้การส่งออกขยายตัวร้อยละ 6.29 ต่ำสุดในรอบ 3 ปี

ประเด็นที่ต้องวิเคราะห์คือการส่งออกไปสหรัฐอเมริกาซึ่งเป็นลูกค้าลำดับ 1 สัดส่วนร้อยละ 22.03 ก่อนหน้านี้อัตราภาษีของปรน.ทรมัมป์หรือ “Reciprocal Tariff” ทำให้มีการเร่งตัวส่งออกให้ทันตามเดดไลน์ปรับภาษี โดยเดือนพฤษภาคมเมื่อเทียบกับเดือนเมษายนซึ่งเป็นช่วงก่อนประกาศภาษีอัตราใหม่ การส่งออกขยายตัวร้อยละ 35.08 (M/M) เดือนมิถุนายนส่งออกยังขยายตัวได้เล็กน้อยร้อยละ 1.02 (M/M) และเดือนกรกฎาคมเริ่มมีการหดตัวร้อยละ -0.28 (M/M) สำหรับเดือนสิงหาคมอาจหดตัวต่อเนื่อง เพราะมีอเดอร์ค้างส่งและผู้นำเข้าหาแหล่งซื้อแทนไทยไม่ได้เนื่องจากทุกประเทศล้วนเจอภาษีทรมัมป์ภาพรวมแนวโน้มอุปสงค์ความต้องการสินค้าในสหรัฐอเมริกาลดลง สะท้อนจากอัตราค่าระวางเรือเดือนกันยายน (Freight Charge) ไปท่าเรือสำคัญ ปรับลดลงร้อยละ 11 - 13 เป็นการปรับลดลงต่อเนื่องติดต่อกัน 3 เดือน

ปัจจัยจากภาคส่งออกยังขยายตัวได้ดีทำให้สามารถรักษาการจ้างงานทั้งในภาคอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปตลอดจนภาคบริการที่อยู่ในโซ่อุปทานจึงไม่มีผลกระทบต่อการจ้างงาน อีกทั้งบริษัทไทยเป็นประเทศขาดแคลนแรงงานทำให้แรงงานรุ่นใหม่เลือกงานและหาคนยากทั้งในสำนักงาน-ภาคบริการ-การผลิต ค่าส่ง-ค่าปลีก ส่วนที่กล่าวมานายจ้างเลือกที่จะจ้างงานประเภทพาร์ทไทม์หรือฟรีแลนซ์ข้อเท็จจริงจ้างแรงงานเต็มเวลาแทบหาคนมาทำไม่ได้ สำหรับคนทำงานฟรีแลนซ์เป็นอุปสงค์ความต้องการของแรงงานวัยตอนต้นที่ชอบงานอิสระซึ่งผู้จบการศึกษาใหม่ซึ่งเกือบครึ่งหนึ่งช่วง 2 ปีแรกไม่เข้าสู่ตลาดแรงงานเพราะชอบงานอิสระไม่มีนายจ้าง การขาดแคลนแรงงานเห็นได้จากข้อมูลของสง.สถิติ

แห่งชาติ (ก.ค.68) ระบุว่าอัตราการว่างงานต่ำสุดในรอบปีอยู่ที่ร้อยละ 0.7 จำนวนผู้ว่างงาน 2.75 แสนคน ลดจากเดือนก่อนซึ่งมีผู้ว่างงาน 3.3 แสนคน ขณะที่ผู้ว่างงานแฝงทำงานต่ำกว่าระดับเวลาทำงานมีจำนวน ประมาณ 1.0 แสนคนคิดเป็นร้อยละ 0.3 ด้านการจ้างงานพาร์ทไทม์ยังไม่เห็นสัญญาณการเพิ่มขึ้นอย่างเป็น นัยขณะที่แรงงานซบคอนแทรกจากการสอบถามองค์กรที่เกี่ยวข้องทราบดีว่าการจ้างงานคงตัวแต่แนวโน้ม ลดลงซึ่งก่อนหน้านี้มีการปรับใช้เทคโนโลยีบางส่วนถึงแม้แรงงานกัมพูชาหายไป 2.5 - 3 หมื่นคนไม่มี ผลกระทบอย่างชัดเจน แต่ในข้างหน้าทิศทางตลาดแรงงานอาจมีความผันผวนจากการเร่งตัวการใช้ AI เพื่อ เพิ่มผลิตภาพแรงงานจะทำให้การจ้างงานอาจหดตัว

กลับมาที่ประเด็น “Cambodia Effect” การค้าระหว่างประเทศไทย-กัมพูชามีมูลค่า 3.673 แสนล้านบาท จากผลกระทบความขัดแย้งปิดพรมแดนทางบก (Cross border Logistics) ซึ่งมีสัดส่วนการ ขนส่งประมาณร้อยละ 40.6 ความขัดแย้งทางพรมแดนกระทบมูลค่าส่งออก การหดตัวส่งออกเชิง เงินบาทไปกัมพูชาเห็นชัดเจนตั้งแต่เดือนมิถุนายนซึ่งหดตัวร้อยละ 31.11 (M/M) เดือนกรกฎาคมมูลค่า เหลือเพียง 17,128.7 ล้านบาท หดตัวร้อยละ 33.08 (M/M) แต่หากเปรียบเทียบกับเดือนพฤษภาคมซึ่งเป็น ช่วงก่อนมีปัญหาขัดแย้งมูลค่าส่งออก 37,155.8 ล้านบาท ทำให้มูลค่าส่งออกเดือนกรกฎาคมลดลง 20,027.1 ล้านบาท หรือลดลงร้อยละ 53.9 ช่วงตั้งแต่เดือนมิถุนายนซึ่งปิดพรมแดนอย่างจริงจังการขนส่ง- นำเข้าส่วนใหญ่ใช้การขนส่งทางเรือจากท่าเรือแหลมฉบังไปท่าเรือสีหนุวิลล์ อัตราค่าระวางเรือ (Freight Charge) ตู้ขนาด 20 ฟิต 550 USD/TEU ใช้เวลาเดินทางประมาณ 2 วัน

หากความขัดแย้งยังคงอยู่การส่งออกไปกัมพูชามูลค่าโดยใช้ฐานปี 2567 จะหายไป ประมาณปีละไม่น้อยกว่า 1.2 แสนล้านบาท สินค้าที่หดตัวเช่น น้ำตาลทราย เครื่องจักร สินค้าอุปโภค- บริโภค ผ้าผืนหดตัวร้อยละ 28.76 เป็นสินค้ากึ่งสำเร็จรูปใช้ในการผลิตเสื้อผ้าซึ่งนักลงทุนไทยไปลงทุนใน กัมพูชา ข้อสังเกตการส่งออกเดือนที่ผ่านมามีการส่งออกอัญมณีเกี่ยวข้องกับทองคำแท่งสูงขึ้นถึง 8.31 เท่า คงต้องไปดูว่ามีการเททองคำที่มีการเก็บในไทยกลับประเทศหรือไม่ การนำเข้าสินค้าจากกัมพูชาเดือน มิถุนายนหดตัวร้อยละ 17.9 (M/M) เดือนกรกฎาคมมูลค่า 1,590.5 ล้านบาทเทียบกับเดือนพฤษภาคม ซึ่งเป็นเดือนก่อนมีปัญหาขัดแย้งพรมแดนหดตัวถึงร้อยละ 58.24 สินค้านำเข้าที่หดตัว เช่น สินแร่ เศษโลหะ ผัก ผลไม้ ผลิตภัณฑ์สิ่งทออื่นๆ

ภายใต้บริบทความไม่แน่นอนนอกจากเศรษฐกิจโลก-ปัญหาภาษีรั้งรั้งและความขัดแย้ง กัมพูชา อาจเห็นผลกระทบต่อเศรษฐกิจและภาคแรงงานชัดเจนในช่วงต้นไตรมาสสุดท้ายปี 2568 ปัจจัย ภายในเกี่ยวข้องกับเชื่อมั่นและเสถียรภาพทางการเมืองคงต้องวิสัยทัศน์ข้ามช็อต การดำรงอยู่ของ นายกรัฐมนตรีไม่ว่าจะ “ออกหัวหรือออกก้อย” ที่สุดภายในปีนี้คงได้เห็นการเลือกตั้ง แต่ความคาดหวังเห็น ถึงการเปลี่ยนแปลงในทางบวกต่อเศรษฐกิจคงเป็นเรื่องยาก เพราะไฟสำหรับเดิม-คนเล่นหน้าเดิมคงไม่เห็น การเปลี่ยนแปลง ประชาชนตลอดจนผู้ประกอบการโดยเฉพาะรายย่อยและ SMEs คงต้องดูแลตัวเองให้รอด ก็แล้วกัน ...